

ASOCIAȚIA MONTANĂ CARPAȚI

FII OM ȘI PE MUNTE!

Fundația

orange™

Muntele e șansa ta!

Proiect educațional dedicat tinerilor din zone montane

Mic îndrumar
de meserii
montane

Dragii noștri,

Noi, cei de la Asociația Montană Carpați, ca iubitori de munte și natură, ne bucurăm nespus atunci când noua generație se arată interesată să ducă o viață sănătoasă și armonioasă și este receptivă la tot ceea ce înseamnă protejarea mediului înconjurător, a naturii și munților.

Munții din țara noastră, pe lângă peisajele spectaculoase pe care le oferă drumeților, reprezintă și o sursă de energie și stare de bine. Este îmbucurător că voi, generația următoare, doriți să vă implicați în protejarea lor, dar și să le puneți în valoare potențialul turistic fantastic pe care îl au. Unul dintre modurile în care puteți să vă implicați în promovarea patrimoniului montan din țara noastră, dar și în dezvoltarea comunităților din care faceți parte, este să urmați o carieră în domeniul montan care vi se potrivește.

Am conceput acest mic îndrumar de meserii montane pentru a sta ca sursă de inspirație în alegerile pe care le veți face în carieră și în viață. Sunt doar câteva exemple de meserii, mai vechi sau mai nou apărute, dar variantele sunt și mai diverse de atât. Pentru mai multe informații și îndrumări, vă încurajăm să întrebați adulții din jurul vostru iar ei vă pot ghida spre ceea ce vă interesează.

Indiferent de drumul pe care îl veți urma în carieră, vă încurajăm să petreceți cât mai mult timp în natură, mai ales dacă locuiți în zone montane cu aer curat. Este nu doar sănătos, dar așa veți înțelege cel mai bine de ce trebuie să fim responsabili față de natură și mediul înconjurător.

*Cu drag,
Asociația Montană Carpați
și Fundația Orange*

Ghid montan

Ce face un ghid montan:

Un ghid montan este un ghid de turism specializat să conducă grupuri de drumeți în zonele montane din România, în orice anotimp și pe orice fel de trasee montane. Un ghid montan acreditat poate lucra independent (pe cont propriu) sau ca angajat în cadrul unei agenții de turism. Există și derivate ale acestei meserii, cum ar fi, de exemplu, instructor de alpinism sau de escaladă, dacă te pasionează în special zonele abrupte ale munților și cățărarea lor.

Ce calități trebuie să ai pentru a deveni ghid montan:

Dacă iubești muntele, natura, ești o fire sociabilă și organizată, ai o bună condiție fizică și spirit de lider de echipă, ai toate șansele să fii un bun ghid montan. Desigur, trebuie să ai și cunoștințe de geografie a țării, dar asta se învață.

Cum poți deveni ghid montan:

Pentru a deveni ghid montan, este nevoie să urmezi cursurile de formare profesională ale școlilor acreditate, cum ar fi Asociația Ghizilor Montani din România sau Societatea Ghizilor și Liderilor Montani.

Cursurile de formare durează între un an și doi ani, iar admiterea se face în baza unui examen de intrare.

Provocări și beneficii:

Unii spun că meseria de ghid montan este una dificilă căci este solicitant fizic să pornești mereu, mereu în expediții, să mergi mult timp pe trasee (unele greu accesibile) în condiții de vreme de tot felul și să ai în grija ta și alți oameni. Sunt momente în care un ghid montan trebuie să ia decizii înțelepte în funcție de schimbările de vreme și de starea turiștilor din echipă, siguranța fiind mai presus de orice.

Dar și satisfacția este cel puțin pe măsură, nu doar că ai parte de priveliști dintre cele mai spectaculoase, dar le oferi și altora bucuria drumeției, a aventurii și a peisajelor sălbatice, e ca și cum le îndeplinești un vis.

Salvator montan

Ce face un salvator montan:

Salvatorul montan este persoana calificată profesional să desfășoare activități de patrulare preventivă, de asigurare a permanenței în bazele, punctele și refugiile Salvamont, de căutare a persoanelor dispărute pe munte, de acordare a primului ajutor medical în caz de accidentare și transport a accidentatului sau a bolnavului până la predarea acestuia la ambulanță sau la prima unitate sanitară.

Ce calități trebuie să ai pentru a deveni salvator montan:

Trebuie să ai o condiție fizică foarte bună, să fii o persoană activă, să-ți placă să lucrezi în echipă, să ai orientare în spațiu și experiență în practicarea sporturilor de iarnă și, nu în ultimul rând, să îți placă natura, muntele. Dar, desigur, mai presus de toate, trebuie să fii dispus să îi ajuți pe alții.

Cum poți deveni salvator montan:

Pentru a deveni un salvator montan în România, mai întâi trebuie să cauți o echipă Salvamont (în zona în care locuiești sau în munții în care mergi cel mai des), în cadrul căreia să faci voluntariat, ca salvator montan aspirant, timp de minimum doi ani.

După această perioadă, trebuie să urmezi etapele de evaluare și atestare organizate la nivel național (de vară și de iarnă, organizate pe niveluri, salvator montan debutant și avansat). În urma absolvirii acestor etape de evaluare, vei obține diploma de calificare în profesia de salvator montan, certificatul de competențe și atestatul profesional în această meserie.

Ulterior, la anumite intervale, salvatorii montani susțin examene de reconfirmare a dreptului de liberă practică în această profesie.

Provocări și beneficii:

Ca salvator montan, trebuie să fii oricând pregătit să pornești în misiune de salvare, indiferent de oră, anotimp sau condiții meteo. De asemenea, programul de lucru poate fi îndelungat, imprevizibil și în condiții de stres de multe ori. Însă această meserie vine și cu una dintre cele mai mari recompense și satisfacții, salvarea de vieți omenești.

Etnofarmacolog

Ce face un etnofarmacolog:

Etnofarmacologia este o știință mai nouă, aflată la intersecția mai multor domenii, precum botanică, agronomie, chimie - biochimie, farmacie, medicină, etc.

Bazându-se pe teoria conform căreia remediile cele mai eficiente pentru diverse boli și afecțiuni se găsesc în locurile și spațiile în care ne naștem și trăim, etnofarmacologia își propune să integreze, pe baze științifice, medicina tradițională (axată pe plante locale) în sistemul de sănătate.

Ce calități trebuie să ai pentru a deveni un etnofarmacolog:

Dacă ești pasionat și interesat de botanică, cercetare și știință, această nouă ramură a științei ar putea fi potrivită pentru tine.

Cu ajutorul cunoștințelor solide de botanică și deschiderea către cercetare științifică, vei putea contribui la depistarea și dezvoltarea unor noi leacuri și tratamente cât mai naturale și eficiente pentru diverse afecțiuni.

Cum poți deveni etnofarmacolog:

Pentru a deveni etnofarmacolog, vei avea nevoie de studii superioare în medicină, farmacie, botanică, etc. și apoi să te specializezi în etnofarmacologie.

Provocări și beneficii:

Provocările unui etnofarmacolog constau în păstrarea unei curiozități permanente pentru cercetarea plantelor locale și depistarea beneficiilor pe care acestea le pot avea pentru om. Satisfacția este enormă atunci când munca sa se transformă în produse farmaceutice necesare în tratarea diverselor simptome sau sunt utile în diverse ramuri ale medicinei.

Ghid de turism

Ce face un ghid de turism:

Un ghid de turism conduce și îndrumă un grup de turiști sau vizitatori într-o călătorie cu obiective turistice și oferă acestora explicații și povești despre locurile vizitate. El organizează toată călătoria și asigură desfășurarea în condiții optime și de siguranță a activităților din programul turistic. Poate lucra pe cont propriu sau ca angajat al unei agenții de turism.

Ce calități trebuie să ai:

Trebuie să îți placă să călătorești mult, trebuie să fii sociabil, să fii amabil, deschis să răspunzi întrebărilor sau nevoilor pe care oamenii le-ar putea avea, să fii un bun organizator și, nu în ultimul rând, trebuie să cunoști sau să înveți specificul locurilor pe care le incluzi în călătorii, să reții povești și informații pe care să le împărtășești și turiștilor.

Cum poți deveni ghid de turism:

Trebuie să urmezi cursuri de calificare în meseria de ghid de turism organizat de Centrul Național de Învățământ Turistic sau la alte instituții autorizate din România. În baza unui examen, vei primi dreptul de a profesa această meserie.

Provocări și beneficii:

Poate fi destul de obositor să fii ghid de turism, mai ales în perioadele de concedii. Un ghid de turism petrece mult timp pe drumuri și câteodată chiar sare de la o călătorie la alta, fără prea mult timp de odihnă sau refacere. Indiferent de gradul de oboseală, el trebuie să fie în permanență atent la nevoile clienților săi, astfel ca toată lumea să aibă o experiență plăcută. Beneficiile acestei meserii sunt călătoriile multe și diferite pe care le faci, iar, dacă lucrezi pe cont propriu, beneficiezi și de o flexibilitate a programului, îți poți organiza excursiile după cum dorești.

Ce face un ranger:

Rangerul sau agentul de teren, cum i se mai spune, este cel care se ocupă de supravegherea unei arii protejate.

Cu ajutorul rangerilor se obțin informații esențiale din teren (atât despre arbori și vegetație, despre animale, dar și despre starea traseelor și punctelor turistice dintr-o arie protejată) și se desfășoară activități pentru protejarea naturii. În plus, rangerii mențin legătura cu comunitățile locale și publicul larg despre ariile protejate.

Ce calități trebuie să ai pentru a deveni ranger:

Pentru a fi un ranger bun, trebuie să iubești natura, sălbăticia, drumețiile, să ai o condiție fizică și o stare de sănătate bune, să fii un bun observator și să ai cunoștințe din domenii diverse, precum geografie, biologie, ecologie, silvicultură sau turism.

Cum poți deveni ranger:

Pentru a deveni ranger, poți urma cursuri de specializare pentru meseria de "Ranger în arii protejate".

Cu sau fără aceste cursuri, poți susține examenul care îți dă dreptul să practici această meserie, examen care îți testează cunoștințele despre arii protejate, despre protecția mediului, silvicultură, vânătoare și pescuit, turism, dar și legislația specifică.

Provocări și beneficii:

Activitatea rangerilor este complexă și plină de provocări, dar, în același timp, este și frumoasă.

Rangerii petrec mult timp în teren, indiferent de sezon sau de vreme, parcurg mii de kilometri pe jos în fiecare an, uneori în condiții dificile și chiar primejdioase, dar munca lor ajută la protejarea naturii și promovarea unui turism responsabil.

Ranger

Fotograf de wildlife

Ce face un fotograf de wildlife:

Un fotograf de wildlife surprinde în imagini animale sălbatice, specii rare din fauna țării. Pentru această activitate, el petrece foarte mult timp în natură, în locuri retrase, umblate mai mult de vietățile pădurii decât de om, așteptând să captureze cu aparatul foto frumusețea vieții sălbatice.

Ce calități trebuie să ai pentru a deveni fotograf de wildlife:

Dacă iubești natura și sălbăticia, îți place solitudinea, ești curajos și pasionat de fotografie și imagine, mai ai nevoie de un aparat foto și puțină (sau mai multă) răbdare să aștepți momentul oportun pentru a prinde în imagine viața sălbatică diversă și impresionantă. Desigur, nu chiar oricine se avântă în locuri neumblate se poate lăuda că a întâlnit animale sălbatice, trebuie să ai și câteva cunoștințe sau noțiuni despre biologie, despre anatomie, să cunoști urmele animalelor, anotimpurile în care le poți întâlni și, da, îți mai trebuie și puțin noroc.

Cum poți deveni fotograf de wildlife:

Poți urma cursurile unei școli de fotografie pentru a deprinde cât mai multe tehnici și secrete în crearea de fotografii. Îți mai trebuie apoi un aparat foto și puțină experiență, pe care o capeți exersând, poate chiar ca asistent al unui alt fotograf, pentru început. Un fotograf de wildlife poate lucra independent (pe cont propriu) sau ca angajat al unei instituții, agenții, parc național, etc.

Provocări și beneficii:

Ca fotograf de wildlife, petreci foarte mult timp afară, în natură, în condiții meteo de tot felul, de multe ori stând nemișcat pentru a da ocazia sălbăticiunilor să se apropie, fără să ai garanția că la sfârșitul zilei ai obținut ce ți-ai dorit. Dar ai și o libertate de care puține meserii se bucură.

Desigur, apropierea de animale sălbatice poate fi periculoasă, dar dacă știi să păstrezi o distanță potrivită, să respecti animalul și înveți să reacționezi în situații neprevăzute, poți să faci această meserie în siguranță.

Instructor de schi

Ce face un instructor de schi:

În sezonul rece, un instructor de schi sau snowboarding învață turiștii să schieze sau să facă snowboarding, în siguranță, pe pârtiile de schi.

Ce calități trebuie să ai:

În primul rând, trebuie să știi sau să înveți să schiezi foarte bine, să-ți placă să petreci mult timp afară, iarna, să îți placă oamenii, să ai răbdare cu ei și să fii un bun profesor, adică să știi să explici și să ghidezi învățăceii astfel încât să poată deprinde această nouă activitate pe care o încearcă.

Cum poți deveni instructor de schi:

Dacă știi deja să aluneci pe zăpadă foarte bine, poți urma cursurile de formare ca monitor (instructor) de schi sau snowboarding, în urma cărora capeți dreptul de a practica această profesie. De multe ori instructorii își pot alege domeniul sau domeniile schiabile unde vor sau pot să predea cursuri în sporturile de iarnă.

Provocări și beneficii:

Unul dintre „neajunsurile” acestei meserii este că o poți practica doar iarna, pe zăpadă, în restul anului fiind nevoit să te orientezi către altă activitate. Partea bună este că pe parcursul unui sezon întreg ești toată ziua pe pârtie, te poți bucura din plin de zăpadă, schi, snowboarding și tot ce vine la pachet cu acestea.

Muzeograf

Ce face un muzeograf:

Un muzeograf este persoana care lucrează într-un muzeu. Este un iubitor și păstrător de tradiții, îngrijindu-se de colecția de obiecte ale muzeului. El este cel care deține și împărtășește vizitatorilor povești despre aceste obiecte, semnificația lor, perioada din care provin ele și importanța acestora în epocă. În plus, muzeograful mai organizează expoziții și evenimente legate de activitatea și specificul muzeului.

Ce calități trebuie să ai:

Pentru a fi un muzeograf, trebuie să fii curios, creativ, sociabil, să iubești istoria, poveștile și tradițiile, să citești, să-ți placă să explorezi, fie și doar prin intermediul cărților, spații și perioade mai mult sau mai puțin îndepărtate.

Cum poți deveni muzeograf:

Pentru a deveni muzeograf, trebuie să studiezi, în special istorie și / sau istoria artei, dar nu numai, poți urma o facultate cu profil umanist, iar apoi să faci studii de specializare și formare profesională în muzeografie. Studiile și lecturile unui muzeograf nu se opresc în momentul în care el începe această meserie, ci continuă pe tot parcursul activității sale. El își îmbogățește permanent cunoștințele.

Provocări și beneficii:

Spre deosebire de alte meserii prezentate în această broșură, cea de muzeograf nu presupune lucrul în aer liber, pe munte, ci într-un spațiu fix, acolo unde se află muzeul. Muzeograful nu călătorește neapărat pe poteci de munte, dar este un călător în timp și spațiu prin intermediul obiectelor muzeului și poveștilor pe care acestea le poartă în ele.

Cabanier

Ce face un cabanier:

Cabanierul asigură întreținerea și funcționarea unei cabane de munte, face aprovizionarea cu hrană și materiale necesare gospodăriei, se ocupă de primirea și cazarea turiștilor și acordă primul ajutor în caz de urgențe medicale.

Tot el este cel care se ocupă de atmosfera caldă și primitoare din cabană, acele povești spuse la gura sobei sau lângă un foc de tabără, care fac ca experiența turiștilor să fie una de care își vor aminti cu drag. În plus, cabanierul oferă drumeților sfaturi cu privire la trasee, condiții meteo și echipamentul necesar mersului pe munte.

Ce calități trebuie să ai pentru a deveni cabanier:

Pentru a fi cabanier, trebuie să îți placă viața în sălbăticie (pentru că majoritatea cabanelor montane sunt izolate în munți, iar cabana poate fi fără turiști în anumite perioade sau intervale orare), să fii gospodar, organizat și, desigur, să îți placă oamenii, căci interacționezi cu drumeți de toate felurile.

Cum poți deveni cabanier:

Nu există o școală propriu-zisă care să te pregătească pentru meseria de cabanier, dar poți face practică într-o cabană, ca ajutor de cabanier, pentru a deprinde aptitudinile necesare acestei meserii.

Un cabanier iscusit este acela care reușește să înfrunte provocările vieții în sălbăticie și să își mențină o stare bună de spirit căci turiștii vin și mai ales revin în același loc tocmai datorită atmosferei cu care cabanierul îi întâmpină.

Provocări și beneficii:

Viața în sălbăticie înseamnă și situații neprevăzute date de condiții meteo, de animale sălbatice și câteodată și de anumiți turiști. Cabanierul trebuie să gestioneze cu calm și luciditate toate provocările și să acționeze prompt și eficient.

Bucuria cabanierului este să ofere o oază de liniște și bine turiștilor care fug de furnicarul orașului și să îi vadă plecând mulțumiți și voioși.

Sperăm ca acest ghid să vă inspire și să vă ajute în drumul vostru profesional. **“Dacă vrei să trăiești fără a munci vreodată, trebuie să-ți placă ceea ce faci”**

ASOCIAȚIA MONTANĂ CARPAȚI

— FII OM ȘI PE MUNTE! —

Proiect finanțat de Fundația Orange prin intermediul programului „Susține un ONG!”, program care încurajează participarea activă a angajaților companiei în proiecte sociale.

Fundația

